

وزیر دفاع پاکستان در اظهاراتی بی‌سابقه پس از بمباران کابل اعلام کرد صبر اسلام‌آباد به پایان رسید **بازگشت دوباره پاکستان و افغانستان به خط آتش!**

لیلا مختاری: تنش‌های دیرینه میان پاکستان و افغانستان به عنوان ۲ همسایه وارد مرحله‌ای بی‌سابقه شده و حملات هوایی و درگیری‌های مرزی، کابل و اسلام‌آباد را تا آستانه یک جنگ آشکار پیش برده و نگرانی‌های منطقه‌ای را افزایش داده است. به گزارش رویترز، حملات اخیر پاکستان پایتخت افغانستان، کابل و همچنین قندهار، محل استقرار رهبران ارشد طالبان را هدف قرار داد. این نخستین بار است اسلام‌آباد به جای شبه‌نظامیانی که مدعی است از سوی طالبان حمایت می‌شوند، خود طالبان را هدف قرار می‌دهد؛ اقدامی که نشان‌دهنده شکاف عمیق در روابط ۲ همسایه است.

منابع امنیتی پاکستان اعلام کردند این حملات شامل شلیک موشک‌های هوا به زمین به دق‌اتر و پایگاه‌های نظامی طالبان در کابل، قندهار و نیسز ولایت پکتیا بوده است. هم‌زمان در چندین بخش از مرز ۲ کشور درگیری‌های زمینی رخ داد. طالبان نیز از آغاز «حملات تلافی‌جویانه» به تأسیسات نظامی پاکستان خبر داد. ۲ طرف از تلفات سنگین واردشده به طرف مقابل خبر دادند اما آمارهای ارائه‌شده به‌طور چشمگیری متفاوت بود و خبرگزاری رویترز نتوانست به‌طور مستقل آنها را تأیید کند.

خواجه محمد آصف، وزیر دفاع پاکستان روز جمعه گفت: کلسه صبر ما لبریز شده است. اکنون میان ما و شما (افغانستان) آشکار در جریان است. نبیخ‌الله مجاهد، سخنگوی طالبان هم تأیید کرد نیروهای پاکستانی در بخش‌هایی از کابل، قندهار و پکتیا حملات هوایی انجام داده‌اند اما جزئیات بیشتری ارائه نکرد. وزارت دفاع افغانستان دیروز جمعه اعلام کرد با استفاده از پهپادها، حملات هوایی «موفقیت‌آمیزی» علیه اهداف نظامی در پاکستان انجام داده است. عطاءالله تاز، وزیر اطلاعات پاکستان در این باره گفت: این حملات از سوی گروه «تحریک طالبان پاکستان» (TTP) انجام شده و تمام پهپادها توسط سامانه‌های ضدپهپادی اسلام‌آباد ساقط شدند و «هیچ خسارت جانی‌ای» وارد نشده است.

ویدئوهایی که مقام‌های امنیتی پاکستان منتشر کردند، نون‌شلیک‌های شبانه در طول مرز و صدای توپخانه سنگین را نشان می‌داد. در ویدئویی از حملات به کابل که رویترز توانست محل آن را تأیید کند، ستون‌های ضخیم دود سیاه از ۲ نقطه و آتشی گسترده در بخشی از پایتخت دیده می‌شد.

به گزارش دیپلمات‌ها و رسانه‌ها، کشورهایی چون ایران، روسیه، چین، ترکیه و عربستان در تلاش برای میانجی‌گری هستند. همچنین ری‌انلیوز افغانستان مدعی شد افغانستان یک مرکز هسته‌ای و همچنین یک مرکز نظامی پاکستان را هدف قرار داده‌است که در پی آن شمار زیادی کشته و زخمی به مراکز درمانی منتقل شدند.

■ **چرا تنش‌ها دوباره تشدید شد؟**

پاکستان و افغانستان چند ماه پیش نیز وارد درگیری نظامی شده بودند. اکتبر ۲۰۲۵ پس از یک هفته درگیری خونین مرزی، ۲ طرف با میانجیگری قطر و ترکیه به آتش‌بسی شکننده تن دادند. با این حال این آتش‌بس هرگز به معنای پایان اختلافات عمیق نبود. هسته اصلی مناقشه، خط فرضی دیورند است. مرزی به طول ۲۶۱۱ کیلومتر که در دوران استعمار انگلیس ترسیم شد و افغانستان همچنان آن را عامل تقسیم غیرطبیعی مناطق پشتون‌نشین می‌داند. این اختلاف تاریخی، اکنون با یک بحران امنیتی عمیق گره خورده است. اسلام‌آباد از مدت‌ها پیش طالبان افغانستان را متهم می‌کرد به گروه‌های مسلح مخالف پاکستان، بویژه تحریک طالبان پاکستان پناه داده است. تحریک طالبان با افغانستان رابطه پیش طالبان افغانستان را از سال ۲۰۰۷ ظهور کرد، اگرچه از نظر ساختاری جدا است. طالبان افغانستان عمل می‌کند اما پیوندهای عمیق ایدئولوژیک و قبیله‌ای با آن دارد.

در سال‌های اخیر، حملات مسلحانه در پاکستان بویژه در استان‌های مرزی خیبرپختونخوا و بلوچستان رشد چشمگیری داشته است. اسلام‌آباد می‌گوید این حملات از حاکم افغانستان هدایت و تأمین می‌شود. مفتاح اسماعیل، وزیر پیشین داریای پاکستان، در شبکه اجتماعی ایکس نوشت کشورش «هیچ خصومتی با شهروندان فقیر و شریف افغانستان ندارد» اما این طالبان است که هسته‌ای را وارد این درگیری کرده.

■ **از سلاح هسته‌ای علیه افغانستان استفاده نمی‌کنیم**
منابع پاکستانی استفاده از سلاح هسته‌ای در درگیری با افغانستان وارد کردند. سفیر پاکستان در مسکو در این ارتباط نوشت: اسلام‌آباد خواهان تشدید تنش‌ها با افغانستان نیست. اما ناچاریم به حملات پاسخ بدهیم، هرچند پاکستان هرگز از سلاح هسته‌ای علیه افغانستان استفاده نخواهد کرد. دیپلمات پاکستانی افزود: امیدواریم تشدید تنش با افغانستان به یک درگیری منطقه‌ای تمام‌عیار تبدیل نشود و اطمینان داریم روسیه می‌تواند به حل مناقشه با افغانستان کمک کند اما درخواست میانجیگری نکرده‌ایم.

■ **روسیه: تنش‌های پاکستان و افغانستان نتیجه سیاست استعماری انگلیس است**
سیاست استعماری و بین‌المللی، نگرانی از گسترش دامنه این درگیری مشهود است. شورای امنیت فدراسیون روسیه در بیانیه‌ای در واکنش به درگیری‌های پاکستان و افغانستان اعلام کرد افزایش تنش‌ها بین پاکستان و افغانستان نتیجه سیاست‌های استعماری مخرب انگلیس و مرزهای خودسرانه ترسیم‌شده از سوی لندن است. در این بیانیه با انتقاد از اینکه «امروز نیز انگلیس تلاش می‌کند خطوط مرزی جدیدی در جهان ایجاد کند»، آمده است: جاملطی‌های امپریالیستی لندن باید پایان یابد.

شورای امنیت فدراسیون روسیه همچنین از شدت گرفتن خط‌ناک تنش‌ها در مرز افغانستان و پاکستان ابراز نگرانی کرد. مسکو در این بیانیه از اسلام‌آباد و کابل خواست اختلافات موجود را در نخستین فرصت از طریق ابزارهای سیاسی-دیپلماتیک حل کنند.

از سازمان‌ها و تشکل‌های کهنه‌سربازان تا تحلیلگران رسانه‌ها و مقامات سابق امنیتی آمریکا در قالب تحلیل اظهار نظر و نامه به ترامپ حمله به ایران را غرق شدن در یک باتلاق پر هزینه دانستند

ن‌جنگ!

دنی سیتز بنوویچ، مقام سابق امنیتی رژیم صهیونیستی:

رهبر عالی ایران مقاومت را بر تسلیم ترجیح می‌دهد

بیبانه را صادر کردند.

در بیانیه دموکرات‌ها آمده است: «تجام یک جنگ غیر ضروری در خاورمیانه، بدون درک کامل از تمام خطرات ناشی از آن برای نیروهای نظامی ما و تشدید اوضاع، اقدامی بی‌ملاحظه است.»

رهبر اقلیت دموکرات در مجلس نمایندگان آمریکا پیش از این نیز در پی نشست توجیهی نمایندگان ارشد کنگره ه مارکو روبیو، وزیر خارجه و مشاور امنیت ملی آمریکا درباره گفت رئیس‌جمهور آمریکا درباره رهبر اسرائیل می‌گوید.

■ **محدودیت‌های آمریکا**

شبکه سسی‌ان همچنین در گزارش دیگری راهبرد ترامپ درباره ایران را «آشفته» خواند و نوشت نمایش نظامی ترامپ در خاورمیانه «بیشتر به یک سناریوی خیالی می‌ماند تا یک طرح عملیاتی» می‌ان‌ان در این گزارش افزود

از منظر نظامی، پیام آمریکا روشن است: استقرار گسترده ناوهای هواپیمابر، جنگنده‌ها و هواپیماهای سوخت‌رسان در منطقه که به بزرگ‌ترین آرایش نیرو از زمان حمله ۲۰۰۳ به عراق شباهت دارد، عمداً به گونه‌ای طراحی شده تا تهران را متقاعد کند تهدید جدی است! نمایش قدرتی که حتی در فرودگاه‌های غیرنظامی تل آویو و کرت ایونان، هم به چشم می‌آید، قرار است نشان دهد صبر ترامپ برای رسیدن به توافق نامحدود نیست اما این نمایش لزوماً به معنای «توانایی نامحدود» نیست؛ برعکس، می‌تواند نشانه‌ای از محدودیت‌ها باشد.

سی‌ان‌ان در ادامه گزارش خود اظهار کرد ایالات متحده فعلاً دیپلماسی را در اولویت قرار داده. این نکته اهمیت دارد، زیرا حملات پیشین به تأسیسات هسته‌ای ایران را وجود ادعای ترامپ مبنی بر «ابودری کامل» برنامه هسته‌ای تهران) علناً نتوانست مسأله را حل کند حتی با فرض تردید واشنگتن نسبت به نیت تهران، تجربه نشان داده بمباران‌های مقطعی به‌تنهایی برنامه پیچیده و چندلایه هسته‌ای ایران را از میان نمی‌برد، بلکه نهایتاً آن را پراکنده‌تر و مخفی‌تر می‌کند.

ایسن خبرگزاری آمریکایی در ادامه افزود گزارش‌ها از پنتاگون نیز از کمبود مهمات و فشار بر ناوهای هواپیمابر ممکن نیست؛ در صورت صدور دستور حمله‌ای طولانی‌مدت، آمریکا با خطر درگیری فرسایشی‌ای شبیه عراق مواجه می‌شود؛ آن هم در شرایطی که هشدارهای داخلی درباره

محدودیت منابع از پیش مطرح شده است. این برای هر رئیس‌جمهوری ریسک سیاسی عظیمی محسوب می‌شود. گزینه محتمل‌تر، حمله‌ای کوتاه و هدفمند است: نمایشی از قدرت برای بازدارندگی اما همین گزینه نیز ریسک استراتژیک دارد. استفاده از تنها بخشی از نیروی مستقر می‌تواند نشان دهد اشتباهی واشنگتن برای جنگ محدود است و در نتیجه آن بازدارندگی را کاهش می‌دهد. تهران ممکن است چندشب حمله محدود را تاب بیآورد؛ پاسخ‌هایی نمایان بدهد و به این جمع‌بندی برسد که «تاوگان نمایشی» قابل تحمل است.

به گزارش سی‌ان‌ان، زمان نیز علیه واشنگتن کار می‌کند. نگره‌داشتن جنگنده‌های پیشرفته روی باند ناوهای هواپیمابر در آب‌های منطقه برای مدت طولانی، آمادگی آمریکا را در سایر نقاط جهان کاهش می‌دهد. حتی اگر این استقرار از جانب داغ ارزان‌تر باشد، هزینه بالایی دارد و می‌تواند بر آمادگی برای بحران‌های دیگر اثر منفی بگذارد.

■ **درخواست کهنه‌سربازان از ترامپ: وارد جنگ با ایران نشو!**

کهنه‌سربازان آمریکایی خطاب به ترامپ نسبت به جنگ علیه ایران هشدار داده و گفتند آغاز یک جنگ دیگر، نیروهای مسلح آمریکا را در معرض خطر و فشار قرار می‌دهد. بر اساس

قانون اساسی ایالات متحده است.»

این بیبانه در عین حال ادعاهایی را علیه جمهوری اسلامی ایران مطرح کرده است.

خبرگزاری آسوشیتدپرس نیز اعلام کرد: رهبران دموکرات مجلس نمایندگان اعلام کردند هفته آینده درباره قانونی رای‌گیری خواهند کرد که رئیس‌جمهور آمریکا را ملزم به پایان دادن به اقدام نظامی علیه ایران می‌کند؛ مگر اینکه کنگره صراحتاً اعلام جنگ کند.

جفریز به همراه چند دموکرات که به عنوان عضو ارشد کمیته‌های دارای صلاحیت قضایی خدمت می‌کنند، این

انتشار نتایج نظرسنجی هم‌زمان با مذاکرات ژنو

بیشتر آمریکایی‌ها به مدیریت ترامپ در سیاست خارجی اعتماد ندارند

وبگاه آمریکایی «آکسیوس» هم‌زمان با مذاکرات ایران و آمریکا در ژنو، نظرسنجی انجام داد و نتایج آن را نیز منتشر کرد. بر مبنای این نظرسنجی، اگرچه آمریکایی‌ها ایران را یک تهدید علیه خود می‌بینند اما به تصمیم‌گیری و نحوه مدیریت ترامپ درباره ایران اعتماد ندارند.

بر اساس این نظرسنجی جدید، ۸۰ درصد بزرگ‌سالان آمریکایی درباره برنامه هسته‌ای ایران نگرانی متوسط دارند و ۴۸ درصد گفته‌اند «خیلی» یا «بسیار زیاد» نگرانند. ۶۱ درصد نیز می‌گویند ایران «دشمن» آمریکاست. همچنین بیشتر آمریکایی‌ها به مدیریت و عملکرد ترامپ درباره استفاده از نیروی نظامی و مدیریت بحران‌های بین‌المللی اعتماد ندارند. در این نظرسنجی تنها ۳۰ درصد آمریکایی‌ها درباره توانایی ترامپ گفتند اعتماد «زیاد» یا «خیلی زیاد» به ترامپ دارند و بیش از نیمی از آمریکایی‌ها گفتند اعتماد «کم» یا «هیچ» است.

حتی در میان جمهوری‌خواهان، گروه‌های جوان‌تر نسبت به عملکرد ترامپ در موضوعات نظامی اعتماد کمتری نشان می‌دهند.

آکسیوس نتیجه‌گیری کرد به‌رغم نگرانی گسترده درباره ایران در آمریکا اما بخش بزرگی از مردم آمریکا نسبت به توانایی ترامپ در مدیریت بحران‌های نظامی و روابط خارجی اعتماد ندارند و این موضوع می‌تواند تأثیر مهمی در آرای عمومی و فشار سیاسی درباره گزینه‌های نظامی علیه ایران داشته باشد.

گروه بین‌الملل: مذاکرات اخیر تهران- واشنگتن در ژنو یکی از زمان‌پرترتین مذاکرات اخیر ۲ طرف بود که در ۲ نوبت قبل و بعد از ظهر برگزار شد. این مذاکرات، سومین دور گفت‌وگوهای جدید ایران و آمریکا بود و در حالی به پایان رسید که اگرچه در نهایت چارچوبی برای یک توافق نهایی اعلام نشد اما جزئیات به دست‌آمده نشان از پیشبرد روند مذاکرات دارد. بر اساس گزارش سی‌ان‌ان، در زمان استراحت میان ۲ جلسه صبح و بعدازظهر، ۲ طرف اصلاحات اندکی در مواضع اولیه خود اعمال کردند که نشان‌دهنده انعطاف برای ادامه گفت‌وگوهاست.

شبکه آمریکایی سی‌ان‌ان گزارش داد در مذاکرات اخیر، واشنگتن بر محدود کردن سطح غنی‌سازی اورانیوم و ایجاد سازو کارهای نظارتی بلندمدت بر برنامه هسته‌ای ایران پافشاری کرده است، در حالی که تهران با تأکید بر عدم ساخت سلاح هسته‌ای، بر حق غنی‌سازی در داخل خاک خود تحت نظارت آژانس بین‌المللی انرژی اتمی اصرار کرده است. این شبکه آمریکایی در ادامه آورد: تهران پیشنهادهای مفصلی را برای رفع نگرانی‌های واشنگتن درباره فعالیت‌های هسته‌ای خود ارائه کرد. سی‌ان‌ان همچنین به نقل از یک منبع ایرانی گفت کلید دست‌یابی به توافق، لغو تمام تحریم‌های واشنگتن و قطعنامه‌های شورای امنیت سازمان ملل متحد علیه تهران است.

بر اساس گزارش سی‌ان‌ان، وزیر امور خارجه ایران تأیید کرد با طرف آمریکایی بر سر عناصر اصلی یک توافق محتمل به تفاهم رسیده‌اند و قرار است این هفته تیم‌های فنی ایران و آمریکا در مقر آژانس بین‌المللی انرژی اتمی در وین دیدار کنند. با این حال، هنوز مشخص نیست چه کسانی از طرف تیم آمریکایی (که در حال حاضر توسط استیو ویتکاف و جرد کوشنر هدایت می‌شود) در نشست فنی حضور خواهند یافت. «لارنس نورمن» خبرنگار وال‌استریت ژورنال هم پس از مذاکرات اخیر در ژنو اعلام کرد: باید بر گردیم وین!... یک مقام ارشد آمریکایی نیز به آکسیوس گفت مذاکرات «مثبت» بوده است اما جزئیات بیشتری ارائه نکرد.

در عین‌حال، در حالی که گفت‌وگوها میان تهران و واشنگتن در جریان است، آمریکا به نظامی‌گری در منطقه ادامه می‌دهد و بر اساس گزارش نیویورک تایمز، تصاویر ماهواره‌ای از ورود ۱۱ فروند جنگنده رادارگریز «ف ۲۲» به یک پایگاهی هوایی در تل آویو خبر می‌دهد. گفته شده این جنگنده‌ها که پیشرفته‌ترین درایی‌سی هوایی آمریکا محسوب می‌شوند و فروش آنها حتی به متحدان نزدیک واشنگتن نیز ممنوع است، ارزشی بالغ بر ۱.۵ میلیارد دلار دارند. بر این اساس در صورت وقوع جنگ، این جنگنده‌ها به حجم سایر تجهیزات نظامی آمریکا در منطقه افزوده خواهند شد؛ تجهیزاتی که ایران آنها را جزو بانک اهداف خود اعلام کرده است.

آسوشیتدپرس هم در گزارشی پس از پایان مذاکرات ژنو نوشت به نظر می‌رسد رئیس‌جمهور آمریکا به سمت حمله علیه ایران متمایل است اما دولت او بین تهدید و تمایل به گفت‌وگو در نوسان است و نتوانسته به یک نتیجه مشخص درباره ایران دست یابد.

با این حال، مشخص‌ترین موضع‌گیری مقامات آمریکایی پس از مذاکرات ژنو از سوی «جی‌دی ونس» معاون ترامپ اتخاذ شد. بر اساس گزارش واشنگتن‌پست، ونس از مذاکرات ژنو تأکید کرد ما باید از تکرار اشتباهات گذشته (مانند جنگ عراق) اجتناب کنیم و مراقب باشیم نیویورک‌پست هم گزارش داد معاون رئیس‌جمهور آمریکا نگرانی‌ها درباره ورود آمریکا به جنگ طولانی در خاورمیانه وارد و چنین جنگی را غیرمحتمل ارزیابی کرده و گفته است دولت ترامپ ترجیح می‌دهد موضوع ایران از راه مذاکرات دیپلماتیک حل شود، هر چند گزینه‌های نظامی هنوز مورد بررسی‌اند. برخی کارشناسان گفته‌اند تأکید ونس بر عدم ورود آمریکا به جنگ گسترده در خاورمیانه با هدف جلوگیری از اقدامات کنگره برای سد کردن برنامه‌های جنگ‌طلبانه ترامپ است.

همچنین پایگاه خبری MS Now آمریکا از دیدار و گفت‌وگوی «پدر بوسعدی» وزیر خارجه عمان در روز جمعه در واشنگتن با جی‌دی ونس و دیگر مقام‌های آمریکا خبر داد و نوشت این دیدار در چارچوب تلاش‌ها برای جلوگیری از وقوع جنگ علیه ایران انجام شد.

■ **اختلاف شدید در کاخ سفید بر سر چگونگی پاسخ به ایران!**

روزنامه آمریکایی نیویورک تایمز در گزارش خود از مذاکرات اخیر نوشت: مذاکرات هسته‌ای غیرمستقیم میان آمریکا و ایران در ژنو بدون توافق نهایی پایان یافت و ترامپ هنوز گزینه نظامی علیه ایران را کنار نگذاشته و در حال بررسی سناریوهای مختلف از جمله حمله محدود یا گسترده است. بر اساس گزارش نیویورک‌تایمز، گزینه‌های مورد بحث در کاخ سفید علیه ایران شامل حمله به تأسیسات هسته‌ای، مراکز موشکی و ساختارهای نظامی ایران است.